

A NATIONAL LENDING LIBRARY FOR SCIENCE AND TECHNOLOGY KÉT ÚJ GYARAPODÁSI JEGYZÉKE

DÁCZER ÉVA

Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ

A "British Research and Development Reports" szokványos könyvtári gyarapodási jegyzék, a Nagybritannia területén közreadott /zömmel kereskedelmi forgalomba nem került/ és az NLL állományába vett kutatási jelentésekről ad tájékoztatást. A jegyzék célkitűzése a kutatási jelentések szélesebb körű használatának elősegítése. A jelentések mind tartalmukban, mind terjedelmükben változatosak - a néhány oldalas, vállalati jellegűből a gazdag adattárat tartalmazó egyetemi, kutatóintézeti jelentésig. Témakörükre nézve felölelik a természettudományok, alkalmazott tudományok és társadalomtudományok szakterületét, vagyis az NLL gyűjtőkörét.

A jegyzék - kísérleti céllal - 1966-ban ingyenes kiadványként indult, az év végétől azonban előfizetési alapon kívánják folytatni.

A havi megjelenésű füzetek 15-16 tárgykörre bontva közlik a jelentések címeirását. Az eddig megjelent füzetek terjedelmükre nézve elég vékonyak, mivel a könyvtár kutatási jelentés gyűjteménye nem nagy, jóllehet elsőrendű állománygyarapítási törekvése e gyűjtemény minél teljesebbé tétele.

Az előszó ismerteti a gyarapodási jegyzék célkitűzését, tartalmát, a jelentések kölcsönzési, foto-másolási, beszerzési módját.

A kutatási jelentések felsorolását a jegyzék végén kiegészíti egy nagyon hasznos fejezet a jelentések közreadóinak, beszerzési forrásuknak pontos név- és címjegyzékéből.

+ +

Az "Index of Conference Proceedings Received by the NLL" új típusú gyarapodási jegyzék, mint a neve is mutatja "index". A kiadvány tartalmilag a kongresszusi kiadványok intenzív gyűjtésének, index-jellegű szerkesztésének illetően pedig a helyileg alkalmazott speciális nyilvántartásnak, visszakeresésnek a terméke.

Az NLL fontos feladatának tartja kongresszusi gyűjteményét a természettudományok, műszaki tudományok és ipar területén megjelent kongresszusi kiadványokkal - könyv, periodika egyaránt - lehető teljességgel gyarapítani. A kiadványtípus nem szokványos, egyenetlen adatközlési formája, továbbá az igénylők bizonytalan ismeretei folytán számtalan nehézség merült fel az identifikálás körül. Ezért - kísérletként - felfektették a kiadványok címéből kiemelt vezérszavak indexét nyilvántartás, a dokumentum visszakeresése céljából. Miután a könyvtárban az index jó segédeszköznek bizonyult, közreadták gyarapodási jegyzékként is az új beszerzéseket a régebbiekkel állandóan kumulálva. A gyarapodási jegyzék így tájékoztat a könyvtári állomány bármelyik részében tárolt kongresszusi kiadványról, és egyben alkalmas információ visszakeresésére is.

Az index két részből áll. Az első fejezet a kongresszusi címeket automatikus felsorolásban tartalmazza. A sorozatban, periodikában vagy -ként, könyvben vagy -ként megjelent és a jegyzékben foglalt tételek tartalmazzák: a kongresszus címét, al-, rész-címét, helyét, idejét /év, hónap/, esetleg évfolyam-, kötetszámozást, rendező testület ill. intézmény nevét, egyéb megjegyzést, az NLL nyilvántartási jelét /könyvnél a cím első értelmes kulcsszáva, periodikánál a helyrajzi, évfolyam- és füzetszám/, továbbá a gyarapodási jegyzék tételszámát.

A második fejezet a tulajdonképpeni index, a címből kiemelt vezérszavak jegyzéke. Az indexelés mélységére jellemző, hogy a cím valamennyi értelmes szavát, ill. szóösszetételét kiemelik visszakeresési ismérvként, főnévi vagy melléknévi formában, ahogyan a címben szerepel. Az index tulajdonképpen szerkesztésmentesen áll össze a vezérszavakból. Többnyelvű cím /nemzetközi kongresszus/ esetében az index valamennyi nyelven felsorolja a vezérszavakat. A vezérszavak az első fejezetben felsorolt kongresszusi címleírások tételszámára utalnak.

Az 1964. óta indult szolgáltatásból 1966. márciusáig 4 szám jelent meg, összesen 4700 kongresszusi kiadvány címét közreadva. Ez mind állománygyarapodási, mind publikálási szempontból imponáló szám!

A bevezető részletesen tájékoztatja a felhasználót a jegyzék tartalmára, célkitűzésére, használatának módjára, a kiadványokhoz való hozzájutás /kölcsonzés, foto-másolat/ lehetőségeire nézve.

++⁺++